

Flere økologer har gode erfaringer med at plante træer og buske på deres landbrug. Foto: Colourbox

Skovlandbrug kan sikre mad til 1,3 mia. mennesker

Bedre modstand mod tørke, tiltrængt skygge til dyrene, højere biodiversitet og lavere risiko for erosion er nogle af de fordele, som forskning har fundet ved skovlandbrug.

- ✎ Af [Henrik Hindby Koszyczarek](#)
- 🕒 07. juli 2021, 17:00
- 👤 Læsetid: 4 minutter
- 📁 [Politik og udvikling](#)
- 🔖 [Forskning](#), [Biodiversitet](#), [Klima](#), [Skovlandbrug](#)

Klima- og biodiversitetskrisen kalder på løsninger, og her ser forskere og landbrugsfaglige i stigende grad mod træerne som et værktøj, der kan hjælpe på flere bæredygtighedsparametre.

Senest lyder det i en rapport [<https://www.unep.org/resources/ecosystem-restoration-people-nature-climate>] fra FN om biodiversitet udgivet i juni, at en udbredelse af skovlandbrug har potentiale til at sikre fødevareforsyningen for 1,3 mia. mennesker.

Enkelte landmænd er herhjemme begyndt at forsøge sig med træer i deres landbrug, men skovlandbrug er stadig blot i sin vorden.

»Der er utroligt meget – specielt i Nordeuropa – man ikke ved. I Sydeuropa har man meget mere erfaring med det. Vi har i høj grad i rigtig mange år fjernet træer fra vores landskab. mens man i Sydeuropa har mange græsningssystemer, hvor der som standard er træer. Det er helt normalt i f.eks. Portugal og Spanien. De områder er kendt som rigtig diverse systemer, hvor der bl.a. er et rigt fugleliv,« siger Beate Strandberg, seniorforsker ved Aarhus Universitet og en del af Økologisk Landsforenings projekt 'Robust', som undersøger potentialet ved skovlandbrug.

Læs også:

»Vi laver plads til natur et sted, hvor der ikke før har været plads«

Flere positive effekter

Forskere fra Aarhus Universitet har i et svar [<https://nyheder.okologi.dk/mark-og-stald/forskere-skovlandbrug-har-mange-fordele-hvis-det-gores-rigtigt>] til

Landbrugsstyrelsen i 2019 redegjort for flere fordele, hvis landmændene planter træer og buske på deres bedrift.

»Overordnet kan skovlandbrug, hvis det udformes og passes optimalt, have positive effekter på både miljø, klima og biodiversitet, og samtidig kan vi oven i hatten forvente en øget dyrevelfærd ved at kombinere skovlandbrug med husdyr på friland. Men det skal understreges, at effekterne afhænger af det konkrete dyrkningssystem,« sagde professor Tommy Dalgaard fra Institut for Agroøkologi på Aarhus Universitet dengang.

Forskerne vurderede i svaret, at skovlandbruget bl.a. vil give arter bedre muligheder for føde, ly, læ, levesteder og ynglesteder og sikre deres mulighed for at udleve en naturlig adfærd. De påpegede også, at skovlandbrug er »signifikant bedre« til at tilbageholde næringsstofferne i forhold til marker i omdrift, samtidig er der mindre erosion på arealet og dermed mindre risiko for fosfortab, mens jordens frugtbarhed er øget.

Samme år udgav 20 forskere et studie i [<https://www.nature.com/articles/s41558-019-0591-9>], hvordan landbruget kan leve op til Parisaftalen om maksimalt 1,5 graders global opvarmning. Heri blev skovlandbrug nævnt som et af værktøjerne, der ikke blot kan gøre landbruget CO₂-neutralt, men ligefrem CO₂-negativt - det vil sige, at sektoren faktisk kan opsuge flere drivhusgasser, end den udleder.

»Disse tiltag er mulige nu og giver mange andre fordele,« sagde hovedforfatter Stephanie Roe, miljøforsker ved University of Virginia, dengang.

Læs også:

Med træer på marken vil Bjarne Larsen kombinere naturtiltag med fødevarerproduktion på samme areal

Flere bestøvende insekter

Et nyere engelsk studie fra sidste år registrerede desuden væsentligt flere bestøvende insekter i skovlandbrug sammenlignet med monokultur. Over en treårig periode undersøgte forskerne forekomsten af tre typer vilde bestøvere på seks britiske områder, der hver bestod af både et skovlandbrug og et sammenligneligt monokulturelt landbrugssystem - alle dyrket økologisk i øvrigt.

Her så de, at skovlandbrugene havde dobbelt så mange vilde bier og svirrefluer og i de dyrkede marker over dobbelt så mange humlebier sammenlignet med monokulturen. Der var ingen forskel på mængden af humlebier i græsningsfolde uanset landbrugssystemet.

I England er der for nylig igangsat et 12-årigt studie i, hvad det betyder at integrere træer i husdyrproduktionen, en art af skovlandbrug, som på engelsk betegnes silvopasture. Her indsamles praktisk dokumentation fra syv kommercielle landbrug, og forventningen er, at studiet vil dokumentere, hvordan træer bidrager positivt til jordens frugtbarhed, dyrevelfærden, klimaet og sikrer landbrugets indtægt ved at skabe en ekstra indtjening fra træernes frugter og nødder.

Læs også:

Læs også.

Britiske bønder bruger 12 år på at hjælpe forskere med at se nærmere på træerne

Promilleafgiftsfonden for landbrug